

Nyt fra nationalparken

Kære læser

Ja så blev det forår - men varmen forsvandt. Det gjorde fuglene heldigvis ikke. De er kommet til vadehavsområdet, hvor man både kan være heldig at se ryler lave [hvid sol-opvisning](#) over vaderne og stære lave [sort sol-opvisning](#) over områder med rørskov. Begge slags er blandt de mest ikoniske og omtalte naturfænomener, vi har.

Sort sol kan især opleves i Tøndermarsken og i Ribemarsken, og der er rapporteret om stæreflokke begge steder. Der er dog en lille udfordring i forbindelse med at se sort sol i disse coronatider - stærene kender ikke til landegrænser og har ikke samme restriktioner som mennesker i forhold til at krydse grænser. Alligevel har Conni Nielsen formået at få nogle smukke fotos af stærene i nærheden af Aventoft. Tak for det Conni ♥

Med ønsket om en fantastisk weekend med spændende oplevelser ved det forårsfuglefyldte vadehav - de bedste hilsner fra sekretariatet.

Tilbage i tiden i Tøndermarsken

Møder du en mand i Højer med cyklen pakket med fotoudstyr, så er det sikkert [Luca Berti](#). Lucas billeder er taget i nutiden, men når man betragter dem, føler man sig hensat til starten af det 20. århundrede. Billederne er æstetiske kunstværker og kulturhistoriske dokumentationer af menneske og landskab i det 21. århundrede. Med sit over 40 år gamle Linhof kamera producerer Luca Berti storformatnegativer i størrelsen 10 gange 12 cm. og når han kommer hjem, vælger han de bedste ud for at lave sort/hvide kopier i sit mørkekammer.

I øjeblikket er Luca Berti i i Tøndermarsken, hvor han fotograferer huse, landskaber og mennesker som led i en historisk og kunstnerisk dokumentation af den danske og tyske side af grænseregionen ud mod Vadehavet. Billederne skal bruges på flere udstillinger og til en bog. Nationalpark Vadehavet og Nationalpark Wattenmeer i Slesvig-Holsten står bag projektet, der også bliver støttet af [Tøndermarsk Initiativets](#) Eventpulje og af Interreg-projektet [KursKultur 2.0](#), som er Region Sønderjylland-Schleswigs kulturprojekt.

Luca er født i Firenze i Italien, men har siden 2008 boet i Danmark. Han har arbejdet med at dokumentere bondekulturen i de nordiske lande - bl.a. på en række danske øer.

Ny film om mørket på Mandø

Mørke er en sjælden og begrænset ressource. Mørke er godt for sjælen og for vores helbred – og det er godt for dyrelivet, særligt fuglene. På Mandø er mørket så godt, at vi håber, at øen bliver udpeget til officiel [Dark Sky Park](#). Hvordan mørke kan opleves fortæller vi om i en ny, lille film, hvor fotograf og nationalparkpartner Lars Roed fra Ribe tager os med ud i nattemørket for at se på stjernehimlen.

Nationalparkens arbejde med Dark Sky på Mandø sker i regi af Interreg-projektet Prowad Link, og vil man have flere fakta, end den lille film kan formidle er der i projektet udarbejdet et faktaark om [Dark Sky Mandø](#) med masser af oplysninger om projektet.

Man kan også læse mere om den nye film [på vores hjemmeside](#).

Vadehavet - den nye lejrskoledestination

Lejrskoler er et udviklingsområde, vi har særlig fokus på. Flere nationalparkpartnere er

gået sammen om at styrke samarbejdet omkring lejrskoler i samarbejde med Nationalpark Vadehavet. Og helt beskedent er visionen, at Vadehavet bliver den foretrukne lejrskoledestination i Danmark.

"Lejrskole ved Vadehavet" er et af de nyeste produkter i Prowad Link-projektet, hvor der indtil videre er lavet 15 faktaark over lejrskolepartnere. [Du kan finde de 15 ark](#) på vores hjemmeside og blive inspireret til dit kommende besøg ved Vadehavet. Arkene beskriver både overnatningsmuligheder, besøgssteder mv. Og de er også til dig - for lejrskolepartnernes overnatningsmuligheder og besøgssteder er ikke kun for skoler - de er åbne for alle.

Partnerdating på en ny måde

Der var en del spørgsmål og kommentarer under vores partnerdag, som i år, grundet corona, blev livestreamet på Facebook og YouTube. En af de mere sjove var: "Partnerdag online lyder lidt som noget dating-terapeutisk" - men der var ikke så meget dating-terapeutisk over dagen, hvor partnerne normalt danner netværk og lærer hinanden at kende. Men varmt blev det - selvom ilden i pejsen gik ud, hvilket Mellerupcentret bemærkede - for Streamlives projektører varmede "Katedralen" på Myrthuegård op, og der var ild i øjnene på deltagerne, som med stor entusiasme fortalte om nationalparkens projekter, partnerprogram, undervisningsportal og et udvalg af vores partnere fortalte hvordan corona-situationen havde påvirket dem.

På trods af, at vi måtte undvære glæden ved at hilse fysisk på vores mange partnere, blev dagen en succes med godt 100 deltagere online under hele forløbet - og fordi dagen blev livestreamet kan du [se eller gense dagen på Facebook](#) eller [på Youtube](#).

Nationalparken ansætter marinbiolog

Bestyrelsen for Nationalpark Vadehavet har ønsket at styrke kompetencerne på det biologiske område, og derfor har man [ansat marinbiolog Xenia Salomonsen](#), som 1. april tiltræder en ny stilling i sekretariatet på Rømø.

Xenia Salomonsen har et stærkt CV på det marinbiologiske område, men også mange andre kompetencer og fagligheder, der kan bidrage positivt til Nationalpark Vadehavet. Hun får konkret ansvaret for at igangsætte og drive aktiviteter især inden for Vadehavets marine natur og vådområder, codes of conduct, invasive arter, marint affald m.v.

Xenia Salomonsen bor i Hjerting og kommer fra en stilling som specialkonsulent ved Erhvervsakademi Sydvest i Esbjerg. Hun er i naturkredse nok især kendt fra sin tid som leder af NaturKulturVarde, og hun har også tidligere været ansat i nationalparksekretariatet i en tidsbegrænset stilling.

"Fruen" har 100-års jubilæum

To af vores partnere på Fanø, [Fanø Skibsfarts- og dragtsamling](#) og [Foreningen Everten Rebekka af Fanø](#), er gået sammen om en særudstilling i anledning af, at everten "Rebekka" i år har 100 års jubilæum.

Rebekka er det sidste af mange hundrede småskibe, der gennem tiderne er bygget på Fanø. Hun blev søsat den 11. juli 1921. Rebekka blev dog med tiden udkonkurreret af lastbiler og færger, og i dag er everten et stykke maritim kulturhistorie, som besejler Vadehavet med udgangspunkt i Nordby på Fanø. Vejen tilbage til Fanø har dog været ganske dramatisk, for efter en årrække, hvor hun blev brugt til stenfiskeri, dykkerarbejde og lystsejlad, endte hun som vrak i Københavns Sydhavn. Har du lyst til at vide mere om Rebekka? Så [besøg Fanø Skibsfarts- og dragtsamling](#) og [se særudstillingen](#), når de åbner - forhåbentlig inden længe.

Vidste du at:

- Fiskeri- og Søfartsmuseet får [ny direktør fra 1. maj](#)?
- der er [marsvin-dage i Wilhelmshaven](#) 5. til 11. april og [gåse-dage i april og maj](#) på de tyske Halliger?
- [Markmandshuset](#), som ligger syd for Skærbæk, blev bygget i ca. 1814?
- vi i øjeblikket [genser vores temahæfter på Facebook](#)?
- datoerne for [Mit Vadehavs kurser 2021](#) for lærere og pædagoger nu ligger klar på hjemmesiden?
- [Landart ved Vadehavet](#) på Mit Vadehav er blevet opdateret med inspiration til at lave både store søstjerner i sandet og mandalaer med sten og skaller?
- [Galleri Vadehavet](#), med fotokunst og malerier fra Vadehavet, åbner på lørdag?

Se stærenes ballet i marsken - lige før solen går ned, laver de en spektakulær opvisning:

Fotos: Sort sol: Conni Nielsen; Luca Berti; Ulrik Pedersen, Tøndermarsk Initiativet; Dark Sky Mandø: Lars Roed; Lejrskole: Ditte Hviid; Partnerdag: Streamlive; Xenia Salomonsen: Privatfoto; Rebekka af Fanø: Foreningen Rebekka af Fanø; Markmandshuset: Britta Hellesøe; Sort sol video: Tandrup Naturfilm

---

Nationalpark Vadehavet opbevarer din mailadresse til brug for udsendelse af nyhedsbrev og den bliver hverken videregivet til andre eller brugt til andre formål.

[Læs mere om Nationalparkens persondatapolitik](#) · [Klik her for at framelde dig](#)